

Van Hoof

Staatssecretaris **Van Hoof**: Dan kom ik nu op het amendement op stuk nr. 16 van mevrouw Verburg inzake de financiële stimulans om proactief bezig te zijn. In de eerste termijn heb ik een hele uiteenzetting gegeven over de middelen die wij hiervoor hebben. Er is nog een conferentie gaande over dit onderwerp; aan de hand van de uitkomsten wordt besloten wat er met de beschikbare middelen wordt gedaan.

Ik denk dat het amendement van mevrouw Verburg op dit moment wat prematuur is en ik zou haar willen adviseren om de gedachte achter het amendement vast te houden, maar het amendement zelf even in de ijskast te zetten, totdat wij straks beter weten hoe wij de schuldenproblematiek gaan aanpakken. Als de Nederlandse Oprah Winfrey succes heeft, hoeft u het ook nooit meer uit de ijskast te halen.

Het amendement-Bussemaker op stuk nr. 18 gaat over de SPAK en alles wat daarmee annex is, zoals de financiering van de SW. Ik heb daarover al voldoende gezegd, dus ik laat het verder voor wat het is.

Het amendement van mevrouw Bussemaker op stuk nr. 25 gaat over het compenseren van de verschuldigde btw voor het in dienst nemen van id'ers. Het gaat dan met name om id'ers die ontslagen worden bij onderwijsinstellingen. Mevrouw Bussemaker dekt dit uit het W-deel. Ik heb daarvan in algemene termen al gezegd dat ik die financieringsbron niet juist vind. Bovendien vind ik het amendement niet nodig; het is niet nodig om budget vrij te maken, omdat gemeenten met het W-deel voldoende middelen hebben om dit te financieren. Ik ontraad daarom de aanneming van dit amendement.

Het amendement van mevrouw Bussemaker op stuk nr. 35 gaat over meer aandacht voor stages van Wajongers binnen het aantal stageplaatsen. Ik kan met mevrouw Bussemaker in zoverre de intentie delen, dat het kabinet voorstander is van een grote arbeidsparticipatie voor Wajongers. Het kabinet vraagt advies aan de SER om te komen met voorstellen om dit daadwerkelijk te laten plaatsvinden. Er wordt ook gevraagd wat de sociale partners hieraan kunnen bijdragen. Stages zouden daarbij een goed instrument kunnen zijn. Het lijkt mij daarom verstandig om niet vooruit te lopen op datgene waarmee de SER gaat komen.

De voorzitter: Ik geef nog kort het woord aan de minister.

□

Minister **De Geus**: Ik heb nog de toezegging te doen dat ik u morgen mede namens de staatssecretaris een samenvattend overzicht van onze reacties op de amendementen wil doen toekomen. Die bespreking is in verschillende instanties gebeurd en met zo'n brief hebben wij het allemaal netjes op een rij. Dat gaat dus niet over de moties, want daarover hebben wij nu voldoende van gedachten gewisseld. Het gaat om de amendementen en daarover krijgt u dus morgen schriftelijk het oordeel van het kabinet.

De voorzitter: Niet besproken is de motie-De Wit op stuk nr. 44. Zij is aan het Presidium gericht en derhalve kan de Kamer er zelf over beslissen.

Als de brief er morgen is, stel ik u voor om over de ingediende moties en amendementen en over het wetsvoorstel volgende week dinsdag te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 25 oktober 2006 over de **levering van korvetten aan Indonesië**.

□

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Voorzitter. Gisteren is opnieuw gedebatteerd over de levering van twee korvetten aan Indonesië. De regering meldde dat op zeer korte termijn wordt overgegaan tot het verlenen van een wapenexportvergunning aan De Schelde om de schepen de komende jaren naar Indonesië te kunnen overbrengen. Uit de antwoorden op de vele vragen van de Kamer bleek dat ook de ministers twijfels houden over de vele politieke ontwikkelingen met betrekking tot mensenrechten, sociaal-economische ontwikkelingen en corruptiebestrijding in Indonesië. De SP-fractie wil daarom de volgende motie indienen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Nederlandse regering voornemens is om een wapenexportvergunning te verlenen voor twee korvetten voor Indonesië;

van mening dat de mensenrechten in Indonesië onvoldoende gewaarborgd zijn;

constaterende dat de Indonesische marine zich in het verleden schuldig heeft gemaakt aan schendingen van de mensenrechten tegenover Indonesische burgers;

voorts constaterende dat de pogingen van de regering van Indonesië om een einde te maken aan mensenrechtenschendingen, corruptie en machtsmisbruik in de Indonesische samenleving, waaronder ook de krijgsmacht, zeer langzaam vooruitgang boeken;

verzoekt de regering, een wapenexportvergunning voor twee korvetten aan Indonesië te clausuleren met de bepaling dat de schepen niet ingezet mogen worden ten behoeve van militaire operaties tegen de eigen bevolking, en bij gebleken schending van deze clausule geen wapenexportvergunning voor de volgende leverantie van strategische goederen aan Indonesië te verstrekken voor de duur van vijf jaar,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Deze motie is voorgesteld door de leden Van Velzen en Van Bommel. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Van Velzen

Zij krijgt nr. 56 (26049/22054).

Minister **Bot**: Voorzitter. Ik zou er graag op willen wijzen dat alle leveranties van schepen altijd zeer zorgvuldig getoetst worden aan alle acht criteria van het wapen-exportbeleid, criteria die ook in het kader van de Europese Unie zijn afgesproken. Zij omvatten ook en met name het mensenrechten criterium, criterium nummer twee. Daarbij wordt uiteraard ook gekeken naar de houding van de eindgebruiker en wordt met name ook door de loop van het hele aanvraagproces heen getoetst wat de situatie is en hoe die evolueert. De consequenties van mensenrechtenschendingen worden dus ook meegenomen bij nieuwe aanvragen voor een land.

Er hebben bovendien jarenlange evaluaties plaatsgevonden ten aanzien van Indonesië, waarbij met name de mensenrechtensituatie aan de orde is geweest. Het is zonder meer duidelijk dat het tweede criterium in dit geval een positieve evaluatie heeft gekregen.

Zoals ik ook gisteren heb gezegd, staat het wederzijds vertrouwen ook centraal in onze bilaterale relatie met Indonesië. Ik heb ook toegezegd dat ik de stevige dialoog die wij met de Indonesische regering voeren met betrekking tot de mensenrechten ook zal blijven voeren, evenals over de hervorming van de strijdkrachten, de aanpak van de corruptie et cetera. Deze motie, om nu opnieuw een extra clausule in het contract op te nemen, beschouw ik daarom als een signaal van wantrouwen tegenover Indonesië dat contraproductief is. Na zoveel jaren van discussie en de voortgang die is geboekt, vind ik dat wij juist vertrouwen moeten uitstralen. Een land moet kunnen vertrouwen op de acht criteria die al bestaan, die stevig zijn en die voortdurend getoetst worden. Het is om deze reden dat ik de aanneming van deze motie ontraad.

De beraadslaging wordt gesloten.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 26 oktober 2006 over **Afghanistan**.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Voorzitter. De overwegingen van mijn motie zijn duidelijk, die ik hierbij indien.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de regering versterking van de Nederlandse militaire aanwezigheid in het zuiden van Afghanistan onder ISAF III nodig acht omdat de veiligheidssituatie verslechtert;

constaterende dat Nederlandse artillerie, vliegtuigen en helikopters actief betrokken zijn bij NAVO-gevechtshandelingen in het zuiden en oosten van Afghanistan;

constaterende dat Nederlandse troepen betrokken zijn bij harde confrontaties in de provincie Uruzgan, waar zij schouder aan schouder vechten met Amerikaanse, Australische en Afghaanse troepen;

constaterende dat tienduizenden mensen als gevolg van de gevechten ontheemd zijn geraakt;

constaterende dat er sprake is van een significante verslechtering van de veiligheidssituatie;

van mening dat de Afghaanse bevolking teleurgesteld en gedesilluseerd is door het uitblijven van een substantiële verbetering in hun veiligheid en levenssituatie sinds de val van de Taliban en door de NAVO-aanvallen van het afgelopen halfjaar in het zuiden steeds vijandiger staat tegenover de aanwezigheid van NAVO-militairen;

voorts van mening dat daarmee de doelstelling van de missie, het brengen van stabiliteit en wederopbouw, onhaalbaar lijkt en de aanwezigheid van NAVO-militairen in het zuiden eerder bijdraagt aan het probleem dan aan een oplossing;

verzoekt de regering, deelname aan ISAF III te heroverwegen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Karimi en Van Bommel. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 238 (27925).

De heer **Koenders** (PvdA): Ik dank mevrouw Karimi voor al haar bijdragen in de Tweede Kamer. Waarschijnlijk is dit de laatste keer dat zij hier spreekt. Ik heb zeer gewaardeerd als collega. Om te overwegen of wij voor of tegen deze motie zullen stemmen, wil ik van haar weten wat zij precies bedoelt met "heroverwegen". Ik neem aan dat dat betekent dat zij voorstelt om niet alleen te heroverwegen maar ook om de troepen terug te trekken naar Nederland.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Laten wij maar gewoon starten met het heroverwegen. Als het resultaat daarvan terugtrekking wordt, komt het meer in onze richting. Maar het startmoment moet het heroverwegen zijn.

De heer **Koenders** (PvdA): U houdt dus voor uzelf ook de mogelijkheid open dat u wordt overtuigd door de regering om de troepen eventueel te laten blijven. Ik geef toe dat dit een verrassende uitkomst van uw te verwachten laatste bijdrage in de Tweede Kamer zou zijn.

De **voorzitter**: Ik gaf u nog de gelegenheid omdat het de laatste bijdrage van mevrouw Karimi is, maar dan wordt het nu ook echt de laatste bijdrage.

Mevrouw Karimi heeft het woord.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Voorzitter. Ik weet niet of het mijn laatste bijdrage is. Wij hebben dinsdag nog. Het is bovendien niet uitgesloten dat tijdens het reces nog een spoeddebat nodig is. Ik kan dus niet beloven dat het